

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLIER, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 5 DECEMBER.

De financiële kwestie in de Kamer.

M. Lehardy de Beaulieu, heeft in eene der laatste zittingen der Kamer de vinger op de pijnlijkste wond geplaatst: hij heeft het financieel beheer van het doct rinair Staatsbestuurschap over den hekel gehaald en gevraagd, waar men ons land heen wil leiden met de steeds aangroeiende uitgaven en de steeds verzwarende belastingen? Of men alweer eene nieuwe leening zal voegen bij de 840 millioenen Staatsschuld, met dewelke wij sedert het jaar 1850 reeds beladen zijn?

Als eene der hoofdoorzaken van dat slecht financieel bestuur, heeft de geleerde brusselse liberale redenaar en econoom, de vorming der Kamer zelve aangeduid: de officiële drukking op het kiezerschap, waardoor men in de Kamer niet de vertedigers van landbouw, handel en nijverheid en der belastingbetalers, maar eene meerderheid van mannen vindt, die persoonlijk en voor hunne familie er belang bij hebben, dat het huidige ministerie aan 't hoofd der zaken blijft.

Men kan zich verbeelden, hoe verbitterd de groote baas, minister Frère, de redevoering van zulken onafhanklijken liberalen volksverlegenwoordiger beantwoordde. Hij looch is gewoon, als een oppermachtige meester, door de doctrinaire partij slafelijk gehoorzaam te worden, ja zijn gezag als schier soeverein te beschouwen. Hij heeft de bemerkingen van den heer Lehardy bestempeld met den naam van « financieelen roman, » hoewel de heer Coomans insgelijks voldingend hadde bewezen dat ons land meer en meer in schulden dompelt en de burgerij dagelijks met zwaardere lasten overstelpt wordt. Beide sprekers herinnerden de woorden van wijlen den heer Verhaegen, die eenige jaren geleden reeds openlijk in de Kamer verklaarde, dat ons budget van middeelen en wegen eene wezenlijke oorspronkelijke was.

Ten zitting van donderdag, heeft de heer Lehardy de Beaulieu den minister Frère beantwoord en hem duclitig op de duimen geklopt met zijn financieelen roman. De heer Frère had, als bewijs van den voortgewentel voorspoed van België, het feit aangevoerd dat de opbrengst der belastingen op het verbruik in ons land jaarlijks vermeerdert. Welnu, dit bewijst alleen dat de bevolking sinds 't jaar 1850 met bijna een miljoen menschen is aangegroeid, en dat eene der hatelijkste aller belastingen, die op het verbruik, in ons land gehandhaafd wordt.

Ten jare 1840 hebben twee Belgische Staats-Industrie in uitgaven maar tot de som van 110 millioen frank: thans moeten wij daarvoor 175 millioen frank opbrengen. De heer Lehardy vroeg of wij, in 1840, onder 't ministerie Rogier, niet zoo goed bestuurd werden als in 1868?

Hij vroeg insgelijks, waar men de inkomsten zou vinden, bij de afname der erfschaps, die nu altijd in handel en nijverheid heerscht, mochte vermeerderen; wat men doen zou, in geval, onverhoopt, een Europeesche oorlog zoude uitbarsten, en men in drie of vier maanden tijds wellicht die of vier honderd millioen frank zou in den uitgeven, zonder de verliezen te rekenen, door zulke scherpzinnige noodwendig te wege gebracht. En wat zou men in den afloop van zulken oorlog doen, om onze Staatsfinancien recht te brengen?

De heer minister Frère heeft zich wel gewaacht deze redevoering af te hooren lehardy te wederleggen, of er den sprongen te drijven. Zijn penakel, de lamenz-lymus, was gelast om dit middel in den indruk over te veranderen bij middel van holle klanken de declamatie over spoorwegen, brantwaten, en kanalen!

De redevoeringen van den heer Lehardy de Beaulieu zullen dus te meer indruk op het land maken, omreden die tegenwoordiger gekend is als een onafhanklijk man, aan niet eene partij verbonden, als een volksvriend en geleerde schrijver over de Staatshuishoudkunde.

Eerheid van ruimt.

Het grondbeginsel der eerbaarheid onder de Europeesche natien, voorgesteld na de overeenkomst, die den 23 december 1865, ondertekend werd door Frankrijk, België, Zwitserland en Italië, heeft eene nieuwe bekrachtiging gekregen door het dekreet van 19 oktober, gegeven door het voorloopig gouvernement van Madrid. Het Spaansch dekreet is om zoo te zeggen de vertaling der multovereenkomst van 1865, uitgezonderd eene bepaling, die ten laste van den Staat legt de kosten van fabricatie, welke in Frankrijk worden gelagend door bijzondere, wier staven naar de maat worden gelagend. Krijgt die bepaling geen latere uitlegging, dan schijnt zij een verzoek te maken om het Spaansche stelsel en dat der vijf andere over te nemen van 1865. Het dekreet, dat met de bepaling is ingetrokken door de koninklijke deelen van de hand zullen kunnen oude bepaling behouden, maar de waarde zal gelijk zijn aan de onze. Dit alleen is van veel gewicht in de handelszaken.

Waarheid der stad Tongeren.

De tijd heeft ons tot heden onthouden om ons

schepst bij den vader en mishandelt door een derde, was 't voor hem een hardelstrijd; maar eindelijk won hij 't toeb. En eindelijk niet voordat hij zijn vijftien verjaardagstjaar had bereikt, rekende David zich bevoegd om te trouwen, zonder gevaar te loopen van zijne vrouw en kinderen dezelfde armoede en gebreke te zien lijden, in welke hij geboren was — toen koos hij, na lang te hebben gewikt en gewogen, een stijf meisje van vijf-en-dertig jaar, die nochtans anders voor haar ontbijt had gehad dan geort, nimmer kennis had gemaakt met thee, koffie, of witbrood, en, wat meer zegt, dat zij ondertijd sterfde met ten huwelijk kreeg. Twee kinderen, Jean en Elisabeth, waren op den behoortlijken tijd, de telgen van dezen gekken en eelt.

De duizend pond kwamen David wonderwel te pas: zij stelden hem in staat om zijn bedrijf op eene grooere schaal voort te zetten, dan hij tot hiertoe gewend was te hebben; echter altijd met groote voorzichtigheid. Hij deed zijn zaken goed — en het gelukte hem bijzonder zoodat hij zijne kinderen eene opvoeding kon geven die voor een hoogerer staat in het leven dan den zijnen zou geschikt maken.

David deed dit minder omdat hij zulke gedachten van kennis en geleerdheid koesterde, maar hij beschouwde die als een soort van vast fonds, waarvan hij de onmisbaarheid bij eigene ondervinding had leeren kennen. Hij had zulk een afschuw van armoede — zijne herinnering gaf er hem zulk eene akelige voorstelling van — dat hij niets meende te mogen verzuimen, om er zijne kinderen voor te bewaren.

Natuurlijk werd hun van hunne geboorte af aan, ten minste van het eerste oogenblik dat zij in staat waren iets te begrijpen, het denkbeeld ingeprent van de wezenlijke of, zal ik liever zeggen, de onwezenlijke waarde van het geld; want zoo hoog werd deze afgedo door den ouden

bezig te houden met het verslag gedaan door het college van burgemeester en schepenen der stad Tongeren over den toestand der stad gedurende het afgelopen jaar. Wij ontleenen aan dit stuk de volgende bijzonderheden:

De bevolking der stad bedroeg op den 31 december 1867, het getal van 7239 inwooners, waaronder er 3396 van het mannelijk en 3843 van het vrouwelijk geslacht. Het getal der vrouwen overtreft alzoo van 137 dat der mannen. Dit is eene zeldzaamheid die zich in weinige steden vertoont.

Gedurende hetzelfde jaar zijn er geweest 228 geboorten, 150 sterften en 52 huwelijken.

Het getal der kiezers bedraagt: voor de Kamers 260, voor den provincialen raad 275, voor de gemeente 394.

De burgers die de bevoegdigheden bezitten om het ambt van juré te bekleeden gedurende het jaar 1869 zijn ten getalle van 75.

De stads rekening van 1867 is den 28 augustus vastgesteld in ontvangsten ad 115,708 15 in uitgaven, 1:37,726 28

Tekort Fr. 22,018 13

Dit te kort komt hieruit, dat de leening welke de stad moest doen aan de sociëteit van gemeente krediet en waarvan het beloop in buitengewone omvangst op de begroting van 1867 gebracht was, slechts heeft kunnen verzeventlijkt worden in den loop van 1868.

De regering had besloten over te gaan tot het verkoop der stadsmotten. Deze verkoop had inderdaad plaats ten voordele van het burgerlijk gasthuis en ten prijze van 82,000 fr.; doch het ministerie van justicie heeft het gesticht de toelating niet gegeven om dezen aankoop te doen omdat het gouvernement de zaak beschouwde als weinig voordelig voor het gesticht. Het verkoop aldus geene plaats gehad hebbende, zoo heeft de regering op nieuw moeten haren toevlucht nemen tot de sociëteit van gemeente krediet en heeft met deze eene leening aangegaan van 82,000 fr. noodig om de kosten te dekken der ophouwing van het schoolgebouw voor arme jongens en andere uitgaven.

Den 31 december 1867 waren er 228 personen onderhouden in het hospitaal, te weten 58 oude mannen, 48 oude vrouwen, 20 zieke mannen, 21 zieke vrouwen, 29 weesjongens, 18 weesmeisjes, 19 gevonden of verlaten kinderen, 15 zinneloos onderhouden in het gesticht van 24 Trullen.

Het bureau van weldadigheid heeft in 1868 aan de armen der stad uitgekeerd fr. 10,957,50 in geld en 76,340 kilogr. roggebrood. 589 huishoudens hebben deel gehad in deze uitdeelingen. Deze huishoudens bestaan uit 925 mannen en vrouwen, uit 680 kinderen onder de 10 jaren en uit 337 kinderen van 10 tot 15 jaren: totaal 1,942.

119 huishoudens bestaende uit 197 mannen en vrouwen en uit 84 kinderen, krijgen noch

geld noch brood, maar genieten kosteloos de geneesmiddelen.

385 kinderen die de kosteloze scholen volgen, hebben klederen ontvangen; de uitgave belooft fr. 2,733,72.

De muziek en zang sociëteiten hebben ten voordele der armen in de maand januarij een concert gegeven hetwelk de som van fr. 1048,75 opgebracht heeft.

Het genootschap van den H. Vincentius-a-Paulo heeft van den 1° januarij 1867 tot den 29 februarij 1868 uitgedeeld 217 hemden, 54 klederen, 39 deken, 96 jupen, 18 kiel, 89 broeken, 11 bedlakens, 24 paar zokken, 6 paar klompen, 27 jaketten, 15 bloezen, 4 vesten, 15 chabrakken, 15 paillassen, 1 ledikant, 2 layetten. Deze voorwerpen zijn verdeeld geworden tusschen 205 familieën. Dit liefdelijc genootschap heeft daarenboven uitdeelingen gedaan van brood, vleesch, gold, enz. De uitgaven, er inbegrepen de waarde der kleedingstoffen door sommige welbemiddelden gegeven, bedragen de som van fr. 5333,03.

(Wordt vervolgd.)

OLD EN NIEUW TESTAMENT, naar JETTES SENSORS van Coudsfield, met bijgeschikten van J.-H. MULLER, pastoor te Berckelrode.

Dit werk, waarvan de eerste aflevering verschenen is, zal bestaan uit ongeveer twee honderd keurige platen van 57 centimeters breedte op 29 hoogte.

Ten einde de waarde van dit plaatwerk te verhoogen zal bij elke plaat een beknopt historisch oerzicht gegeven worden, door de zorgen van den Eerw. heer MULLER.

De uitgave geschiedt in maandelijksche afleveringen van vier platen, met verklarende tekst bij elke plaat, in groot 8° imperiaal format tegen fr. 1,10 per aflevering. Het geheele werk zal uit 50 afleveringen bestaan met een geïllustreerd titelblad in flandersdrukk. Ook zal er eene naamlijst van teekenaars aan het werk toegevoegd worden.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLIER, boekhandelaar, alwaar de eerste aflevering ter inzage der liefhebbers ligt.

Kaart spelen.

Men roept onze aandacht op een misbruik dat schijnt grond te winnen in sommige dorpen der omstreken van Tongeren, alwaar zekere pachters goed gevonden hebben van met de kaarten voor dikke sommen geld te spelen. Het oud spel, genaamd de Bank, dat wel somtijds voor eenige centiemen wordt gespeeld, wordt in de nachtvergaderingen die wij bedoelen, voor duizende franken gespeeld. Dat is eene schande, indien dat nog gebeurt, dan zal de Postrijder de namen der geldspelers vragen en ze bekend maken.

Onze Lieve Vrouwe kerk.

De geestelijke en voorbereidende oefeningen om de hoofdparochie aan het heilig Hart van Jesus in het allerheiligste Sacrament toe te

deze dertien uren kunnen wij zeggen, dat zijne gedachten geen oogenblik buiten de boeken en fortuinen omdooden. Geene verlieft mijneringen, geene droomen vaangroene velden of schoone bloemen, of platen, of boeken, of aangezichten — geen sprank van verbeelding of levenspoezij, verhelderde hem ooit de vier kale muren van dat bedompte vertrek in die donkere straat, in die morsige voorstad van Glasgow.

Wanneer de andere jonge klerken in hunne tusschenuren eene grap maakten, en een kaartje voor de komedie uit hunnen zak haalden, en zich bij voorraad vrolijk maakten over het genot dat zij dien avond voor half geld hebben zouden — of zich in een verzenboek verdiepten om hunne kameraden voor een oogenblik op 't veld der poezij rond te voeren — dan had Jack geen lach voor hunne grappen, geene ooren voor hun lied; noch hoorde hij een enkel nieuwsgierig oogenblik naar de nieuwe klucht, noch waagde zijn geest een enkelen vleugelslag op het gebied der poezij, of buiten de grens van zijn duffen kerker. Al die dingen achtte hij deed voor degenen die er lust in hadden, maar daar zij geene kans op winst of voordeel opleverden, waren zij voor hem van geen het minste belang; en wat het kantoor betrof, hoe donker en stoffiger het ook wezen mocht, Jack kende daar buiten geene geene hoop of uitzicht (behalve om er eens een voor zichzelf te bezitten), want hier zag hij welke groote sommen men verkrijgen kon door vlijt en neerstigheid; en al mocht hij deze schatten ook niet na zich strijken, hij had toch het plezier van de cijfers te zien om te maken, die hem voorstelden.

Als de arbeid was afgelopen, en de jongelingen van hunne lessenaars ontslagen waren, stapte Jack naar zeker koffinhuis, dat op zijnen weg naar huis gelogen was, en daar nam hij geregeld in

Een stuiver gespaard.

Kinderen! plag de oude David Gourlie tegen zijnen zoon en dochter, John en Elisabeth, te zeggen, vergeet dat noch nooit: « Een stuiver gespaard is een stuiver gewonnen. »

Dat is voorzeker een uitmuntende grondregel, maar als zoo vele andere goede zaken, voor misbruik vatbaar.

Er zijn tweederlei swijzen om deze spreuk toe te passen, en men moet staar nooit in de wereld zenden zonder de rechte manier er bij aan te wijzen. Zij dient evenals een apothekersfleschje met eene etikette te worden voorzien voor het gebruik, opdat de patient geen gevaar loope, om in plaats van elke twee uren een lepel, het geheel in eens in te zwelgen en zoodoende zichzelf en het recept, door overhaast te schande te maken.

De oude David Gourlie was lid van eene talrijke en behoefte familie. Zijn vader en moeder waren zeer jong en onbezonnen getrouwd, en zagen zich omringd door eenen troep kleine hongere maagen, eer zij brood hadden om die te vullen. David was geboren bij eenen haard zonder vuur, eene kas zonder kleeren, en eene tafel zonder eten. Hij zag niets om zich heen dan armoede, en bijna zoodra hij alleen loopen kon, werd hij de wereld reeds ingezonden om eene broodwinning te zoeken, of kon hij die niet vinden, van honger te sterven; en in den beginne stond het lang twijfelachtig op welk van de twee het zou uitloopen.

David was van een sterken, onbuigzamen aard; hij kampte moedig met ieder bezwaar: het ging met hem heuvel op, heuvel af, menige nacht zonder dak om zijn hoofd onder te verschuilen, en menige dag met niets anders dan aardappel-schillen om te eten. Verjaagd bij den een, ver-